

som Ombudsmanden har taget op af egen drift, ikke er undergivet aktindsigt efter offentlighedsloven og forvaltningsloven, førend vedkommende myndighed har haft lejlighed til at udtale sig herom. Undtagelsen fra offentlighed gælder, indtil myndighedens høringssvar foreligger, og altså ikke frem til tidspunktet for udarbejdelse af den endelige redegørelse.

Ombudsmanden anvender foreløbige rapporter, redegørelser, udtalelser m.v. som led i sine inspektioner, i undersøgelser af bl.a. større og komplicerede sager samt i projekter, som Ombudsmanden tager op af egen drift. Den foreløbige rapport, udtalelse eller redegørelse forelægges i disse tilfælde for de involverede forvaltningsmyndigheder. Baggrunden for, at der i de nævnte sager ofte anvendes foreløbige dokumenter, er navnlig, at denne fremgangsmåde giver det bedst mulige grundlag for forvaltningsmyndighedernes stillingtagen til sagen. Idet den foreløbige rapport, redegørelse, udtalelse m.v. afgives til de involverede forvaltningsmyndigheder, er den undergivet aktindsigt i medfør af reglerne i offentlighedsloven og forvaltningsloven.

Den nuværende bestemmelse i ombudsmandslovens § 20, stk. 2, blev indført i forbindelse med ændringen af ombudsmandsloven i 1996, jf. Retsudvalgets betænkning af 14. maj 1996 (Folketingstidende 1995-96, tillæg B, side 871 ff.). Baggrunden for bestemmelsen var Ombudsmandens undersøgelse af Nørrebro-sagen, hvor der havde været fremsat kritik af, at den foreløbige redegørelse i sagen var blevet offentliggjort af Justitsministeriet, før den daværende rigsadvokat havde haft mulighed for at udtale sig om den kritik, der var indeholdt i redegørelsen.

Af bestemmelsens forarbejder fremgår det, at fremgangsmåden med at forelægge de involverede forvaltningsmyndigheder en foreløbig redegørelse m.v. ikke altid forekom hensigtsmæssig og efter omstændighederne heller ikke helt rimelig over for den pågældende forvaltningsmyndighed eller af hensyn til enkeltpersoners retssikkerhed, hvis dette indebar, at Ombudsmandens foreløbige redegørelser m.v. blev offentliggjort. Dette gælder navnlig i de tilfælde, hvor den foreløbige redegørelse m.v. afviger væsentligt fra den endelige redegørelse m.v.

Samtidig blev det imidlertid fremhævet, at en begrænsning af offentlighedens adgang til indsigt i Ombudsmandens foreløbige redegørelser m.v. måtte have undtagelsens karakter, da der i langt hovedparten af ombudsmandens sager ikke med rimelighed kunne påvises noget påtrængende behov for, at offentlighedens indsigt i ombudsmandens foreløbige redegørelser m.v. begrænsedes. En generel regel, der i alminde-

lighed begrænsede offentlighedens adgang til indsigt i Ombudsmandens foreløbige redegørelser m.v., ville derfor være unødigt vidtgående.

Inspiration til bestemmelsen i ombudsmandslovens § 20, stk. 2, blev bl.a. fundet i den daværende instruks for rigsrevisor om Rigsrevisionens forhold til offentligheden samt sagsbehandling (bekendtgørelse nr. 447 af 6. maj 1992). Ifølge § 7, stk. 1, nr. 7, i denne instruks omfattede retten til aktindsigt i Rigsrevisionens dokumenter ikke »notater og beretninger til statsrevisorerne, før vedkommende minister har haft lejlighed til at udtale sig om et udkast hertil.«

Ved lov nr. 590 af 13. juni 2006 blev der indsat en ny bestemmelse som § 18 b, stk. 2, i rigsrevisorloven, hvorefter retten til aktindsigt efter forvaltningsloven og offentlighedsloven i notater og beretninger til statsrevisorerne samt udkast hertil og uddrag heraf først gælder, dagen efter at notatet eller beretningen er afgivet til statsrevisorerne. Denne regel gælder ved aktindsigtsbegøring fremsat over for ministerier og andre forvaltningsmyndigheder. Instruks for rigsrevisor om Rigsrevisionens forhold til offentligheden samt sagsbehandling § 7, stk. 7, blev samtidig ændret i overensstemmelse hermed, for så vidt angår aktindsigtsbegøring fremsat over for Rigsrevisionen, jf. bekendtgørelse nr. 716 af 17. maj 2006.

For så vidt angår Rigsrevisionens virksomhed, gælder det således nu generelt, at tidspunktet for retten til aktindsigt i beretninger og notater til statsrevisorerne, herunder udkast hertil og uddrag heraf, udskydes, til dagen efter at dokumentet er afgivet til statsrevisorerne, hvad enten aktindsigtsbegøring fremsættes over for en forvaltningsmyndighed eller over for Rigsrevisionen. I bemærkningerne til lovforslag nr. 177 om ændring af lov om revisionen af statens regnskaber m.m. og lov om statsrevisorerne, jf. Folketingstidende 2005-06, tillæg A, side 5954 ff., er om baggrunden for ændringen bl.a. anført, at det ikke er ualmindeligt, at høringssvar giver anledning til (væsentlige) ændringer i den endelige udgave af rigsrevisorberetningen. Det er i den forbindelse anført, at en offentliggørelse af beretningsudkastene i sådanne tilfælde kan medføre en fejlagtig fremstilling i medierne.

7.2. Lovforslagets indhold

Offentliggørelse af Ombudsmandens foreløbige rapporter, udtalelser, redegørelser m.v., herunder navnlig offentliggørelse af de foreløbige dokumenter i pressen, kan give anledning til lignende betænkeligheder i forhold til de berørte myndigheder eller enkeltpersoner. Der lægges i den forbindelse vægt på, at det for alle parter må være mest forsvarligt, at offentlige-